Vrijdag, 6 Maart 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 3545

AMIGOE DI CURAÇAO

West End Restaurant
de fijnste Schotels
Vlugge en Nette bediening

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Voor een rustig zitje naar
WEST END
Daktuin of Foyer

BATAVIA BEZET.

Critiek op Churchill.

Conferentie Wavell - Tsjang Kai Sjek.

BATAVIA DOOR JAPANNERS BEZET?

Het Keizerlijke Japanse Hoofdkwartier deelde mede, dat de bezetting van Batavia Donderdagavond om 21.30 uur voltooid werd (Tokio, (AP) 6.3).

VAN MOOK HOOPT OP EEN AANVAL VAN DE GEALLIEERDEN.

Met de hoop „dat op elk ogenblik de aanval op den vijand kan worden ondernomen van een andere zijde" door de Geallieerden drong Luitenant Gouverneur Generaal van Nederlands Oost Indië, Dr. Hubertus J. van Mook, er bij de inwoners van Java op aan om de dappere weerstand tegen de Japanners voort te zettten.

Sprekende in de Volksraad deelde Dr. Van Mook aan de bevolking mede, dat men moet wedijveren met het standhouden van MacArthurs strijdkrachten in de Philippijnen en zich concentreren op de defensie van „zekere gebieden, waar de natuur ons in de gelegenheid stelt weerstand te bieden aan de supérieure strijdkrachten van de Japanners". Van Mook zeide, dat de val van Singapore de Nederlanders haast alleen stelde tegenover een grotere Japanse strijdmacht. Hij vervolgde echter: „Ik zeg practisch alleen, omdat het niet waar is, dat onze Geallieerden ons geheel verlaten hebben. Dit is niet waar en men kan verwachten, dat op elk ogenblik een aanval op den vijand kan worden ondernomen van een andere zijde" (Bandoeng, (AP) 5.3).

BANJOEWANGI DOOR JAPANNERS GENOMEN?

De Duitse radio beweerde, dat de Japanners Banjoewangi veroverd hebben aan het Oostelijke punt van Java tegenover Bali (Londen, (AP) 5.3).

DE NIEUWE LANDINGEN OP DE OUDE PLAATSEN.

Een gezaghebbende Britse bron legde uit, dat de nieuwe Japanse landingen op Java versterkingen waren, die werden aangevoerd op de oorspronkelijke landingsplaatsen op West Java. De zegsman zeide, dat er geen berichten waren omtrent landingen op nieuwe punten (Londen, (AP) 5.3).

LUCHTVERSTERKINGEN NAAR JAVA.

De Noordamerikaanse Secretaris van Oorlog Henry Lewis Stimson zeide bij een persconferentie, dat „belangrijke" luchtversterkingen gedurende de afgelopen week naar Java gezonden zijn. Hij zeide, dat de verwijdering van Generaal Sir Archibald Wavell uit het Commando in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan op generlei wijze de Noordamerikaanse of Britse houding veranderd heeft ten opzichte van de krachtige steun aan de Nederlanders in de huidige slag.

Stimson zeide: „Niet alleen is die steun niet verminderd door terugtrekkingen, doch in de afgelopen week hebben wij onze steun in de lucht belangrijk vergroot." Stimson gaf geen biezonderheden omtrent de versterkingen en was ook gereserveerd in zijn commentaar over de luchtmacht, die Generaal MacArthur gebruikte om hevige verliezen toe te brengen aan de Japanners in een verrassingsaanval op Subicbaai in de Philippijnen (Washington, (AP) 5.3).

AUSTRALISCH BLAD VERWACHT JAPANSE INVASIE.

Het nieuwsblad „Melbourne Herald" zeide, dat de Japanse luchtaanvallen van gisteren op de Noordelijke haven Darwin en de aanvallen, welke deze week uitgevoerd werden op de Noordwestelijke havens Wyndham en Broome, mogelijke aanwijzingen zijn voor Japanse pogingen om Australië spoedig te invaderen (Melbourne, (AP) 5.3).

BOTSING AAN DE GRENS VAN THAILAND.

De Domei-radio (Japans) meldde een botsing tussen strijdkrachten der Japanners en der Verenigde Landen — waarschijnlijk Chinese — aan de Noordelijke grens tussen Birma en Thailand.

Domei zeide: „Vijandelijke strijdkrachten, die zich op 28 Februari begaven naar een punt nabij de grens ten Noorden van Tsjiengmai, werden door de Japanse strijdkrachten aangevallen. Wij stuitten de opmars en na een gevecht van 5 uren trokken de vijandelijke strijdkrachten zich terug en lieten een aantal doden en wapenen achter." Tsjiengmai in het Noorden van Thailand was een Japans concentratiepunt, klaarblijkelijk voor een aanval op het Noord-Oosten van Birma. Chinese troepen hoopten zich aan de andere zijde van de grens op. (Londen, (AP) 5.3).

CONFERENTIE TUSSEN TSJANG KAI SJEK EN WAVELL.

Een geheime conferentie tussen Tsjang Kai Sjek en Archibald Percival Wavell, welke waarschijnlijk handelde over de defensie van Birma, werd onthuld, terwijl de Japanse indringers hun volgende slag richtten langs de Westkust van de Golf Martaban naar de verlaten stad Rangoen.

De radio van Rome, welke te Londen gehoord werd, meldde reeds de verovering van Rangoen, doch de Japanners zelven deden geen dergelijke bewering. Men merkte op, dat de Italiaanse radio in het verleden ook reeds valse berichten omtrent zulke successen heeft rondgestrooid.

Tsjang en Wavell kwamen bijeen te Kunming, de hoofdstad van de Yunnanprovincie in het Zuiden van China en een belangrijke knooppunt van voorraadwegen.

Het leek waarschijnlijk, dat de Verenigde Staten ook rechtstreeks vertegenwoordigd waren bij de besprekingen te Kunming. Ongeveer ten tijde, dat de ontmoeting tussen Tsjang en Wavell onthuld werd te New Delhi, maakte Chungking bekend, dat Tsjang te Kunming ook geconfereerd had met Luitenant Generaal Joseph Stillwell van het Noordamerikaanse leger, die zich thans in China bevindt om de Noordamerikaanse en Chinese oorlogsinspanningen te coördineren.

Tsjang keerde thans naar Chungking terug en Stillwell arriveerde daar eveneens. Men vermoedt daarom, dat de tweede besprekingen zullen voortzetten. Tsjang hield stil te Kunming op de terugweg naar Chungking van Brits Indië en Birma. Een officiële verklaring uit Chungking deelde mede, dat de Gouverneur van Birma, Sir Reginald Hugh Dorman Smith, ook tegenwoordig was bij de conferentie en de Generalissimo later een conferentie presideerde van commandanten der Chinese expeditie-strijdkrachten in Boven-Birma. Wavell bezocht Birma op weg naar Brits Indië om het commando van de troepen aldaar te hervatten. (Door Alfred Wall, Londen, (AP) 5.3).

GROTERE VRIJHEID VOOR BRITS INDIË?

Ingelichte kringen deelden mede, dat de bekendmaking van de regering van een plan om aan Brits Indië een grotere onafhankelijkheid te verschaffen en daardoor een grotere steun van Indië in de oorlogvoering te krijgen, is uitgesteld, omdat de conservatieven in Londen en New Delhi het eerste plan te ver doorgevoerd achten. De meerderheid in het Lagerhuis had echt verwacht, dat het plan heden zou worden bekend gemaakt. Gemeld werd, dat deze uitgestelde voorstellen de huidige macht van onderkoning Lord Linlithgrow beperkten, die in de Indische Regering zowel Minister van Defensie als Minister van Buitenlandse Zaken is. De conservatieve opinie in het moederland en in New Delhi kwam hier snel tegen op.

De Arbeidsleden in het Lagerhuis beseften, dat het tijdsverloop sedert de val van Singapore toen stemmen opgingen voor een nieuwe politiek ten opzichte van Indië den conservatieven tijd gegeven had hun lijnen te herzien.

De Arbeidsleden betogen echter, dat een volle Dominion-status enige hoop biedt op een volledige Indische samenwerking. 24 Arbeidsleden tekenden gisteren een resolutie waarin een duidelijke verklaring van de Regering wordt gevraagd, dat men de nationale onafhankelijkheid van Indië erkent en bereid is te onderhandelen met de leiders van de nationale Indische beweging.

De „Weekly Tribune", welke de mening van Sir Stafford Cripps weergeeft en ten gunste is van een directe actie ten opzichte van de Indische onafhankelijkheid, zeide: „Terwijl wij dit schrijven wordt ons medegedeeld, dat het cabinet er niet in geslaagd is tot een oplossing te geraken. Het cabinet behoeft geen zorgen te hebben. De quaestie is uit zijn handen. Geen halve maatregelen hebben thans enige waarde. De Indische revolutie is er. Er is slechts één mogelijke kans om de verloren tijd een weinig goed te maken en de kanonnen van de oppositie te vernagelen. Aan Nehru moet worden gevraagd Premier en Minister van Defensie te worden met volle macht en met voorwaarde, dat de wetgevende vergadering van Indië optreedt als het vertegenwoordigend lichaam van de Staat. Men vergisse zich niet. Dit is niet de gelegenheid welke aan onze deur klopt, het is de gescliedenis die haar inslaat".

Subhas Chandra Bose, de pro-As Indische leider, werd het laatst in Duitsland gemeld. Pandit Jawaharlal Nehru staat aan de zijde van Gandhi, Leider van Indië's nationalisten. (Door William Humpreys, Londen, (AP) 5.3).

ROOSEVELT TEKENT RUBBERWET.

President Roosevelt, die kort geleden een wet verwierp, welke erin voorzag rubber in de Verenigde Staten te ontwikkelen, tekende thans een maatregel voor de ontwikkeling van Guayale-rubberbronnen in verscheidene Zuidamerikaanse landen alsmede in de Verenigde Staten (Washington, (AP) 5.3).

FRANSE AMBASSADEUR BEZOEKT WELLES.

De Franse ambassadeur Gaston Henry Haye bezocht Sumner Welles blijkbaar verstoord over het Britse bombardement op de voorsteden van Parijs. Hij deelde aan verslaggevers mede, dat hij geen commentaar wenste te leveren op het bombardement behalve zijn diepe spijt te kennen te geven. Hij zeide, dat het laatste nieuws uit Vichy was, dat ongeveer 650 personen gedood werden en nog 300 stervende zijn. Hij gaf te kennen, dat hij nieuwe inlichtingen bracht omtrent de vragen, die volgens verklaring van Welles de vorige week verdere ophelderingen vereisten alvorens de relaties tussen de Verenigde Staten en de Vichy-regering zuiver naar waarde kunnen worden geschat (Washington, (AP) 5.3).

PAUS ENIGSZINS HERSTELD.

Het Vichy-nieuwsagentschap zeide in een bericht uit het Vaticaan, dat Z.H. de Paus voldoende hersteld is van de aanval van influenza, om de H. Mis te lezen in zijn privé-kapel. Het verlies van Zijn stemgeluid, dat met de ziekte gepaard ging, houdt echter nog aan en zal — naar verwacht wordt — nog enkele dagen duren alvorens Hij weer audiënties zal houden (Londen, (AP) 6.3).

Het nieuws van vandaag.

Radio-Bandoeng heeft vanmorgen medegedeeld, wat wij hier allen met angst en beven verwachtten: de bezetting van Batavia. Dit is de 36e hoofdstad in de greep van de Driemacht. Japan neemt er hiervan 17 voor zijn rekening. De hebzucht van dit land wordt er nog eens extra duidelijk door gedemonstreerd.

Nog omstreeks het midden der vorige eeuw was Japan (en China) vrijwel geheel afgesloten van de rest der wereld. Toen begonnen Engeland en Frankrijk China te forceren om enkele havens open te stellen. De V.S. dwongen Japan in 1845 (eerste contact tussen de V.S. en Japan) met geweld 2 Japanse havens open te stellen voor U.S.A.-schepen. Scheen het aanvankelijk, dat het Japan zou vergaan zoals het andere landen vergaan was, nl. verdeeld te worden tussen enkele Europese koloniserende mogendheden, de ontwikkeling van de toestanden in Japan is anders verlopen. In 1868 moderniseerde keizer Mutsohito zijn land en stelde het open voor de Westerse „beschaving", voerde een grondwet in, evenals algemeen kiesrecht. Hierdoor ontsnapte Japan aan de Europese zucht naar imperialisme en in enkele tientallen jaren haalden de Japanners hun culturele achterstand (vergeleken met de Europese landen) in, een van de wonderbaarlijkheden der historie. Japan ging zèlf koloniseren, eerste voorbeeld van Japanse expansielust: Korea, een vazalstaat van China. Na wat oorlogvoeren (1894 — 1895) werd Korea bij de vrede van Simoneseki een protectoraat van Japan, dat toen ook Port Arthur en Formosa kreeg. De Europese mogendheden werden benauwd over zoveel energie en onder haar invloed moest Port Arthur weer aan China worden teruggegeven. Om haar invloed te doen gelden, pachtten verschillende Europese mogendheden toen havens aan de Oostkust van Azië; Rusland pachtte Port Arthur, Engeland Weihawei, Frankrijk Kwantsjoewang en Duitsland Kiautsjau. Uit deze tijd dateert ook de Transsiberische spoorlijn, teken van Europese angst voor de zaken in het Verre Oosten.

Daar deze bemoeienis van Rusland ook Engeland te machtig werd, sloten Japan en Engeland samen een verbond (1902) en dat was de reden, dat toen 2 jaar later een Russisch-Japanse oorlog uitbrak de Russen verloren. Japans aspiraties naar het Oostaziatische vasteland werden daardoor bevestigd. Dit werd het zg. gele gevaar. Achtereenvolgens annexeerde of bezette Japan toen: 1895 Formosa, 1905 Kwantoeng, 1910 Korea, 1931 — '33 Manchukuo, 1937 Peiping, 1937 Shanghai, 1937 Nanking, 1938 Soetsjou, 1938 Kanton, 1938 Hankou.

Ook Van Mook somde enkele stukken hiervan op in een redevoering, die hij bij de aanvang des oorlogs gehouden heeft en welke op blz. 4 staat afgedrukt. Een nieuwe rede van Van Mook, gisteren gehouden, en waarin hij de hoop uitspreekt op een aanval van de geallieerden, doch toegeeft dat men tenslotte voor een overmacht zal moeten zwichten, staat op blz. 3.

Thans richt zich het Japanse tuig op Bandoeng, waar de G.G. met zijn gouvernement en hoofdkwartier zit. Van het Noorden en Westen vallen de Japs deze stad aan. Stimson verklaarde, dat de afgelopen week luchtversterkingen naar Java gebracht zijn (blz. 1).

Waarheen zullen de Japs gaan na een thans te voorziene val van Indië? De „Melbourne Herald" verwacht een invasie van Australië (blz. 1). En tegelijkertijd tracht de Britse regering door grotere vrijheden aan Brits Indië te geven, van dit land meer bijstand te erlangen. Het regeringsplan ketste evenwel af op de conservatieven. Ook in ander opzicht is er beweging in de Britse politiek. Enkele groepen stellen zich tegen Churchill (blz. 1).

De gehele wereld is in brand. Het is de redactrice van de Dames-rubriek, die ditmaal een ernstig woord laat horen en daarbij aansluit aan de woorden van den Paus en onzen Apostolisch Vicarius (laatste vastenbrief) over de grond van alle kwaad: de ontheiliging van het familieleven (blz. 4).

V... WEST - END...

VRIJDAG en ZATERDAG 7 en 9 n.m. — ZONDAG 8.30 n.m.

JEANETTE MAC DONALD
NELSON EDDY
in NOEL COWARD'S
„BITTERZOET" (BITTER SWEET)
IN TECHNICOLOR

GEORGE SANDERS — IAN HUNTER — FELIX BRESSART

Een Metro Goldwyn Mayer Film — Regie: W. S. Van Dyke.

Het meest geliefde zangerspaar van het witte doek zal U in deze film geestdrift, neen, tot EXTASE opvoeren.

f. 1.25. f. 0.75. f. 0.30. Kinderen geen toegang.

Tevens Metro-Universal met het Laatste Nieuws. EXTRA British Olympic News geheel gesproken in het Nederlandsch. 947

ROND CHURCHILL.

Drew Middleton, (AP)-correspondent te Londen, seint:

Een kalme campagne van grote kracht om Churchill uit het zadel te lichten, zou Sir Stafford Cripps in zijn plaats kunnen stellen als Premier binnen de 3 volgende maanden, volgens de voorspelling van een politieken zegsman van grote betrouwbaarheid. Niettegenstaande de grote cabinetsveranderingen gedurende de laatste weken, wordt de strijd tegen Churchill voortgezet.

Hij spruit voort van dergelijke verschillende elementen als de oude „Thunderer", de machtige conservatieve „Londen-Times" en de uiterst linkse Parlementsleden als den communist Willie Gallacher en de socialist James Maxton. Doch ook in de voorhoede van de strijd bevindt zich Leslie Hore Belisha, de meest onverzoenlijke vijand van Churchill, evenwel uit dezelfde politieke laag als den Premier.

Als ex-socialist is Cripps niet precies de man, dien de overwegende conservatieve factie in het Lagerhuis in het land zou hebben gekozen.

Doch de vroegere ambassadeur te Moskou, die thans Churchills leider van het Lagerhuis en lid van het Oorlogscabinet is, zou de enige logische keuze zijn om den Premier op te volgen.

De conservatieven zijn van mening, dat het volk hem zou aanvaarden en dat hij, zodra hij de macht heeft, ertoe zal overgaan de oorlog te voeren zoals de critici van Churchill het verlangen: nu; niet in campagnes van 1943 of 1944.

De meeste Britten, van den taxichauffeur tot den edelman, spreken van het „voorbereiden voor toekomstige offensieven". In de diensten van de strijdkrachten zelf waren de critici ten zeerste verstoord door de vlucht van de nazie-slagschepen „Gneisenau" en „Scharnhorst" en de kruiser „Prinz Eugen" uit Brest naar de Noordzee. Men wenst een jongeren en meer energieken zeeman in de plaats van Admiraal Sir Dudley Pound eersten Lord der Admiraliteit.

Hore Belisha, eens Groot Britannië's secretaris van Oorlog, heeft erop aangedrongen om uitdrukking te geven aan „opbouwende suggesties zonder vrees om te worden gestraft". Hij heeft voortdurend gehamerd op Churchills inmenging in militaire zaken. Een aantal jongere officieren van leger-, marine- en Royal Airforce zijn ook gepiqueerd over de erkende aanwezigheid van Churchill bij sommige strafvergaderingen en het systeem, waardoor de Premier door zijn vertegenwoordigers druk kan uitoefenen op de hoogste militaire raden.

Edgar Granville, die ook aan de zijde staat van Hore Belisha, Maxton, Gallacher en Vernon Bartlett, eist „actie en geen woorden" en deze heren steken het niet onder stoelen of banken, dat zij van mening zijn, dat dit niet van Churchill te verkrijgen is.

Zelfs nog gevaarlijker voor den Premier zijn de commentaren van de „Times", welks invloed even groot als zijn oplage klein is. [„The Times", het élite-blad van Engeland, heeft slechts een oplage van 165.665 exemplaren, verre en verreweg de kleinste oplage van alle te Londen verschijnende dagbladen. — Red.]

Op 24 Februari viel de „Times" Churchill aan door terloops te wijzen op Churchills gewoonte om andere leden van het oorlogscabinet te overbluffen en verklaarde, dat het noodzakelijk is, dat in de nieuwe groep, „haar leden alleen of gezamenlijk de echte macht van beslissing zullen genieten in politieke quaesties, waarover te debateren valt."

Sprekende over de regeringspolitiek ten opzichte van Brits Indië, welke spoedig zou worden herzien, zegt de „Times": „En hier, gelijk elders, zijn nieuwe mannen vereist, die niet doordrongen zijn van de oude tradities, om de nieuwe geest te vertegenwoordigen en de nieuwe machine te laten werken."

Het blad heeft Churchill nog heviger becritiseerd over binnenlandse quaesties. Ook de ultra-conservatieve „Sunday Observer" [oplage 244.416, met „Times" de kleinste oplage; alle andere bladen hebben 500.000 — 4.000.000. — Red] van Lord Astor, broeder van „Times" eigenaar Majoor John Astor, steunde kort geleden zijn dagelijkse zusterblad. Van betekenis voor deze verandering was het ontslag van kort geleden van J. L. Garvin, lange tijd hoofdredacteur-directeur van de „Observer". Men zeide, dat hij weigerde den Premier aan te vallen in zijn wekelijks hoofdartikel, dat hetzelfde invloedrijke publiek bereikt als de dagelijkse hoofdartikelen van de „Times". (Door Drew Middleton. Londen, (AP) 5.3).

GUY LA CHAMBRE VOOR DE RECHTBANK VAN RIOM.

Tot besluit van zijn getuigenis voor de „oorlogsschuld" zittingen te Riom, welke 2 dagen laag duurde, zeide Guy La Chambre, de vroegere Franse Minister van Luchtvaart en een der 5 gedaagden, dat een stilzwijgende samenwerking tussen de Franse kapitalisten en communistische arbeiders alsmede de trage Noordamerikaanse productie Frankrijks voor oorlogse vliegtuigproductie hadden belemmerd.

Guy La Chambre keerde vrijwillig uit de Verenigde Staten terug om terecht te staan en om zich te verdedigen voor de rechtbank. Zijn getuigenis eindigde met een schijnbaar krachtige verdediging in de zaak.

De vroegere Minister deelde mede, dat de in de Verenigde Staten gekochte vliegtuigen traag werden afgeleverd. Slechts 50 Douglas- en Martin-bommenwerpers waren gereed bij het begin van de oorlog toen 200 verwacht werden. Hij zeide, dat slechts 100 Noordamerikaanse jachtvliegtuigen voor Frankrijk werden gebouwd in een jaar en besloot met te zeggen: „Indien men zijn modellen niet klaar heeft, geeft het niets welk een grote industrie men ook heeft".

La Chambre zeide, dat gedurende de 18 maanden, dat hij met zijn post belast was, hij niettegenstaande al deze hindernissen erin slaagde de Franse productie te vergroten tot 300 vliegtuigen en 600 motoren per maand, een hoeveelheid, die — naar hij beweerde — Groot Britannië pas na 3 jaren bereikte.

Op verzoek van de rechtbank besloot hij met zijn twee vroegere verklaringen te herhalen: dat Generaal Joseph Vuillemin in een brief zeide, dat Frankrijk 2500 vliegtuigen beschikbaar had ten tijde van de wapenstilstand en dat de legerchefs een defensief begrip hadden van de luchtoorlog met de verwijzing van bommenwerpers naar een tweede plaats als „represaille-wapenen". (Door Mel Most, Riom, (AP) 5.3).

Curaçao.

ONZE VOEDSELVOORRAAD BAART GEEN ZORG.

De Gouvernementspersdienst deelt mede: Dat de bevolking zich bezig houdt met de voedselvoorziening in deze oorlogstijd is begrijpelijk, nu alle vervoer op min of meer losse schroeven is komen te staan. Daarom is het wellicht — ter verhindering van het gerucht, dat ook te dezen opzichte in Curaçao welig tiert — goed en nuttig mede te delen, dat de voedselvoorzieningscommissie diligent is ook en vooral ten aanzien van het volksvoedsel bij uitnemendheid: maïsmeel.

Medegedeeld kan worden, dat op 3 Maart ruim 7000 zakken maïsmeel op Curaçao aanwezig waren, een hoeveelheid, die iets meer bedraagt dan het normale maïsmeelgebruik voor een volle maand. Deze maand nog worden ongeveer 9000 zakken maïsmeel verwacht. Natuurlijk wordt deze voorraad steeds aangevuld en uitgebreid. Voor enige zorg bestaat dus niet de geringste reden.

HET MAKEN VAN FILMPJES.

Gisteren berichtten wij, dat het niet meer toegestaan is om filmpjes naar het buitenland te sturen om ze te doen ontwikkelen, en dat het op Curaçao niet mogelijk is dit te laten doen. Men zal begrepen hebben, dat met deze filmpjes bedoeld werden de 8 en 16mm. smalle filmpjes (dus waarmede een lopende voorstelling moet worden gegeven later). Sommige lezers dachten, dat ook gewone filmpjes, zg. rol-films (dus voor gewone kiekjes) niet meer hier ontwikkeld kunnen worden. Dat is onjuist. Op verschillende plaatsen in de stad kan men rolfilms laten ontwikkelen en afdrukken. Ons bericht betrof dus alleen de zg. cinematografische filmpjes.

GEEFT VOORRANG.

Onlangs had een onbetekenend ongeval plaats toen een auto geen voorrang wilde verlenen aan een ambulance-auto van het Rode Kruis. Daaruit bleek, dat er nog altijd automobilisten zijn — natuurlijk een heel kleine minderheid —, die onsociaal, onmenslievend en egoïstisch zijn. Iedereen, die een beetje sociaal en menselijk gevoel bezit, begrijpt, dat aan een ambulance-auto voorrang toekomt. Daar zij nu nog even uitdrukkelijk op gewezen. En voor hen, die deze menselijke plicht niet voelen, is er een verordening in de politiekeur, die niet voorrang verlenen aan ambulance-auto's nog strafbaar stelt bovendien.

IS UW BRIEF ER BIJ?

Arron, Wilhelmse; **Boer**, Johannes Hendrikus de; **Kluijtmans**, Jan; **Kroese**, J. J. G.; **Mulders-Tangelder**, J.; **Romney**, Marie; **Vis**, G. en D.

Onafgehaalde formulieren op het Informatie-Bureau van het Rode Kruis, Pietermaai 22.

CINELANDIA DRAAIT WEER.

Hedenavond zal Cinelandia zijn deuren weer openen voor de minnaars van de bioscoop. In verband met de verduistering moesten verschillende voorzieningen getroffen worden, die nu voltooid zijn.

Iedere avond om 20 uur is er film. Alleen 's Zondags 2 maal en wel om 18 uur en 20 uur.

COMITE NEERLANDS VRIJHEIDSDAG.

De Voorzitter van het Comité Vrijheidsdag schrijft ons:

De collecte voor het aanschaffen van „Rijdende Cantines" voor Ned. Oost Indië heeft f 5.615.01 opgebracht, welk bedrag als volgt werd besteed:

f 5.000.— overgeseind naar den President van de Javase Bank	f 5.031.80
Telegramkosten	26.40
Kleine onkosten	20.51
Aan het Comité voor inzameling van gelden voor het kopen van „Ambulances" voor Ned. Oost Indië werd afgedragen het saldo van	536.30
Totaal	f 5.615.01

Namens de Curaçaose Dames, ontving het Comité van Mevrouw J. A. Correa-Maduro, het bedrag van f 2.600.— welk bedrag eveneens aan den President van de Javase Bank werd overgemaakt voor het „Rijdende Cantines Fonds".

Voor verdere inlichtingen en inzage van de bescheiden van de collecte, kunnen belanghebbenden zich vervoegen bij den Heer. S. A. L. Maduro, den voorzitter van het Comité.

ALS MAAR GERUCHTEN.

Ondanks strenge bepalingen schijnt het geruchtenmonster maar niet dood te willen gaan. Steeds weer opnieuw duiken de dolzinnigste praatjes op en vinden zij een gretig oor bij oorblazend Curaçao.

Nu gaan er weer geruchten, dat phase D weer veranderd zal worden in phase C. Hier is zelfs geen sprake van. Een ander gerucht zegt, dat ingevoerd zal worden, dat 's avonds om 22 uur de verduistering (phase D.) pas zal beginnen. Ook dit is niet waar. En dit gerucht is in zover al dwaas, dat hier verondersteld zou worden, dat Hitler vóór 22 uur niet komt. Het is onbekend, of de bron van dit gerucht deze garantie van Hitler telefonisch verworven heeft. Zo ja, dan is het al even dwaas deze bespottelijke belofte te geloven.

De geruchten moeten dood en daartoe medewerken is ieders plicht vooral in deze tijd.

DRIELANDEN TOURNOOI.

In de maand Juli van het vorig jaar werd door de Curaçaose Voetbalbond een vierlanden competitie georganiseerd, die in alle opzichten een succes is geworden.

De prettige sfeer, waarin deze wedstrijden verspeeld werden, heeft de C.V.B. doen besluiten wederom een tournooi te houden tussen de Europese Nederlanders, Curaçaoënaars en Surinamers.

Het vorig jaar wisten de Surinamers beslag te leggen op de prachtige tropee, die door het Bestuur van de C.V.B. beschikbaar gesteld was, doch de andere ploegen gaven de overwinningen niet cadeau.

Het Bestuur van de C.V.B. stelt weer een tropee ter beschikking van de winnende ploeg en gezien de belangstelling, die er voor deze wedstrijden bestaat, zal het ongetwijfeld spannen.

Op Zondag 8 Maart as. zullen de Europese Nederlanders tegen de Curaçaoënaars uitkomen op het terrein Mundo Nobo om 16.30 uur.

Opstelling Europese Nederlanders:

Goetzee
Bennekom Roggeveen
De Wolf Oostlander Clemens
Opschoor Advokaat De Wekker Voets Mensink

Opstelling Curaçoënaars:

Pinedo
Pieters Confesor
Eduarda Rosario Thodé
Haseth Rampenburg Pardo Hernandez Bernabella

VERENIGINGSNIEUWS.

Curaçaose Athltiek Bond: Het Bestuur maakt bekend, dat het in de bedoeling ligt de volgende wedstrijden te organiseren:

29 Maart: Junior Athletiekwedstrijden (meisjes en jongens t/m 17 jaar).

6 April: 4e van de serie 25 km. wandelmarsen en 15 km. voor juniores (open wedstrijden).

14 Mei: Estafetteloop rond het Waaigat.

25 Mei: 5e van de serie 25 km. wandelmarsen (open wedstrijden).

Nadere biezonderheden zullen zo spoedig mogelijk worden bekend gemaakt.

— Voetbalwedstrijden Venezuela—Curaçao: In aansluiting op de belangrijke serie voetbalwedstrijden, die de laatste tijd is gespeeld, zullen op 5 en 6 April e.d. nog twee grote voetbalwedstrijden worden gespeeld en wel op 5 April het vertegenwoordigend elftal van Venezuela tegen onze plaatselijke kampioen S.U.B.T. en op Maandag 6 April tegen ons vertegenwoordigend elftal.

Het vertegenwoordigend elftal zal ditmaal bestaan uit een combinatie van spelers van Aruba en van Curaçao. Het elftal is nog niet definitief vastgesteld; zodra dit het geval is, zullen wij de lezers hiervan op de hoogte stellen. In ieder geval zal het het beste op te stellen elftal zijn en zal het aardig zijn om te zien hoe deze combinatie voor het eerst voldoet.

Wat de spelers van Venezuela betreft, kan worden medegedeeld, dat getracht wordt Spósito, een middenvoor van Uruguay, mede te krijgen, alsmede Mariscotti en Casco, hier bekend uit het Paraguayaans elftal Atlético Corrales, dat in eind 1939 tegen ons heeft gespeeld. Ook de Bask, Yarritu, de doortastende binnenspeler van Spanje, zal van de partij zijn.

ST. THOMAS KRING.

Zondag as. viert de Sint Thomaskring zijn patroonfeest.

Om 7.30 uur is er een H. Mis in de Santa Ana-kerk, waarna feestontbijt in het Zeemanshuis.

VERDUISTERING.

Hedenavond begint de verduistering om 18.16 uur. Zij eindigt morgenochtend om 6.19 uur.

APOTHEKEN.

Deze week hebben de volgende apotheken de Zondag- en nachtdiensten:
Otrabanda: Centraal.
Punda: Wilhelmina.

CHEQUE-KOERSEN.

De Plaatselijke Banken noteren de volgende koersen:

	Inkoop.	Verkoop.
Batavia	99.50	100.50
Paramaribo	99.50	100.50
Caracas	50.50	52.25
New York	1.8850	1.9050
Londen	7.55	7.65

Geniet van uw nachtrust en voelt U twintig jaar jonger.

's Nachts opstaan, brandend gevoel van de organen, knagende pijn aan de basis van de wervelkolom, pijn in de benen, zenuwachtigheid, zwakte en verval van krachten worden veroorzaakt door een ziekte van de Prostaatklier. Om deze ongemakken in 24 uur te verhelpen en spoedig weder krachtig en gezond te worden, moet gij de nieuwe wetenschappelijke ontdekking genaamd ROGENA nemen.

Hoe oud Uw kwaal ook is ROGENA is in staat U er af te helpen, de Prostaatklier wederom gezond te maken en Uw gestel te verjongen. Vraagt ROGENA aan Uw apotheker. De garantie beschermt U. No. 3.

INGEZONDEN.

EEN ANTWOORD AAN DEN COMMANDANT VAN HET NEDERLANDS OORLOGSSCHIP.

De schandelijke insinuatie in „Dagblad Amigoe di Curaçao" en „Beurs- & Nieuwsberichten" van 2 Maart jl., die ons voor de voeten wordt gegooid, mag niet onbeantwoord blijven en daarom wil ik mij in deze openbare brief tot alle bewoners van Curaçao richten.

Degene, die deze brief schreef, heeft de situatie niet begrepen, niet willen begrijpen of weet niets van de interne toestanden af. Er wordt in deze tijd, als altijd in moeilijke tijden, een zware last op de schouders van den zeeman gelegd. En de zeeman doet dat, omdat zijn beroep dit nu eenmaal mee brengt. Hij kent zijn plicht, maar...... niemand van u zal kunnen ontkennen, dat hij alleen maar plichten heeft en zoals ieder ander mens in een democratische Staat wèl, geen rechten.

Ieder mens heeft rechten en een zeeman is ook mens. In ieder mens leeft instinct tot zelfbehoud. Dus...... mocht er iets gebeuren, hetzij torpedering, of anderszins, dan wil hij graag een redelijke kans hebben het leven te behouden.

Wat dan te zeggen van het feit, dat er niets, maar dan ook niets in orde is van de meest doodgewone reddingsmiddelen, de boten, de zwemvesten etc., afgezien van alles, wat de moderne tijd nog geeft aan beter en beproefder middelen.

Hoe is het mogelijk, dat degene, die daarvoor moet zorgen, bij herhaaldelijk aankloppen om het allernodigste slechts dovemansoren vindt. Altijd weer nul op het request, niet nodig, want, zeggen deze voorzittende geesten, er gebeurt hier toch niets!

En er gebeurde nu toevallig wèl wat. De Curaçaose tanker kwam er goed af, een uitzondering; op Aruba was het erger. Mensenlevens gingen verloren, omdat de reddingsmiddelen niet deugden.

Denkt u zich de verschrikkingen van dit alles eens in. Ik heb verhalen van ooggetuigen gehoord, die je de haren ten berge doen rijzen, en...... het was niet nodig geweest.

Waarom kon het op andere schepen wel in orde zijn? De oorlog duurt nu ruim 2½ jaar. Dat was toch wel voldoende tijd om in het nodigte te voorzien.

En dus werd één van de eisen der C.S.M.-ers: behoorlijke reddingsmiddelen; o.a. vlotten, die op een nacht gauw even in elkaar werden geslagen. Proberen was niet nodig. Maar ergens anders zonken vlotten bij te waterlating.

De tweede eis was: Behoorlijke, volledige bemanning. Daar wordt aan gewerkt.

En ten derde: Zorg voor nabestaanden.

Is het redelijk, dat een vrouw, zoals vele duizenden, die haar man moet verliezen, met een beleefd, maar niet gevoeld medegevoel aan de deur wordt gezet en maar moet zien, hoe ze haar leven verder richt?

Er is nog een toekomst; dat hopen we allen. En misschien zal er iets nieuws opgebouwd moeten worden op de puinhopen van deze hel. Dat wordt van onze kinderen gevraagd. En daar zijn mensen voor nodig met een behoorlijke ondergrond, met een opvoeding, die hun leven niet van hun jeugd af vergiftigd heeft, met een vertrouwen in een toekomst voor hèn.

Op wiens schouders wordt deze onnoemelijk zware taak gelegd? Op die der ouders. En als de vader er niet meer zal zijn, is de moeder degene, die deze verantwoordelijkheid ten volle zal hebben te dragen.

En dat kan alleen, als de vrouw de zekerheid heeft van een redelijk bestaan.

De gemeenschap vraagt, neen eist, het offer van den zeeman. Wij, zeemansvrouwen, kennen deze eis, en weten, wat dit voor ons kan betekenen.

Is het dan zoveel gevraagd van den zeeman, van diezelfde gemeenschap een redelijke zorg voor zijn vrouw te verwachten?

Een zeeman is niet laf, een zeeman kent zijn plicht, maar hij is ook en in de eerste plaats mens!

Er moesten eens wat minder mooie woorden in de kranten staan over de zo apart staande beroep, maar de mensen moesten door daden bewijzen, dat ze werkelijk waardering hebben voor het werk en dus; in de eerste plaats begrip, en in de tweede plaats hartelijkheid.

Zolang we in een democratische Staat leven, mag ieder mens recht en redelijkheid verwachten.

Ik hoop, dat de schrijver van bovengenoemd stukje, na lezing hiervan, een enigszins andere kijk op de zaak zal krijgen.

Het is met grote bitterheid, dat ik steeds weer moet constateren, dat er, zelfs in deze tijd, zo weinig begrip onder landgenoten kan zijn.

Mevrouw L. Dekker-Saveur, echtgenote van een C.S.M.-officier.

Nieuwpoort, 3 Maart 1942.

Mijnheer de Redacteur:

Hiermede verzoek ik u, het volgende in uw blad op te nemen, waarvoor bij voorbaat mijn hartelijke dank.

Met grote ontroering las ik het verslag van een bijeenkomst van de officieren van de C.S.M., welke heden gehouden werd, in uw avondblad.

Deze grote ontroering spruit waarschijnlijk voort, doordat ik zelf, velen met mij, ex-officieren ter koopvaardij ben, doch momenteel...... landrot!! Het standpunt, dat echter ingenomen wordt door de Directie der C.P.I.M. en C.S.M. in dezen, is m.i. en velen met mij, zeer te betreuren! Te meer, daar wij, landrotten, beseffen, wat of de C.S.M. met haar officieren en minderen betekenen voor Curaçao. Wij beschouwen de C.S.M. met haar staf en ondergeschikten als het hart van Curaçao. Wat is Curaçao zonder olie? Wat betekent voor Curaçao dus een hartekwaal? Een ziekte die langdurig kan zijn, met vele nare gevolgen, doch ook, plotseling een einde kan maken aan de kwaal!

En wat dan? Moeten wij dan weer de put gaan dempen, als het kalf verdronken is? O.i. niet nodig en...... te voorkomen! Zeer zeker met een Directie, die nog niet lijdende is aan een hartkwaal, doch daarentegen gelukkig gezond is van lijf en leden! Beseffen kan en moet, dat wanneer het hart van Curaçao lijdende is, dat er ingegrepen moet worden, ook in het belang der Curaçaose bevolking, want deze hartkwaal, deze onenigheid tussen C.S.M.-officieren enerzijds en de Directie der C.S.M. te Curaçao andererzijds, is ook het belang voor ons...... landrotten!!

Te respecteren is de houding der officieren der C.S.M., die, ongeacht de houding der Directie in geen geval enige schade willen toebrengen aan de Geallieerde Scheepvaart en nog vastbesloten zijn op geen enkele wijze de zaak der Nederlandse Vrijheid in gevaar te brengen!

Hulde!!

R. J. Beugeling, Nieuwpoort.

Aambeienpijn verdwijnt door nieuwe ontdekking.

Het is niet langer nodig, pijnen, jeuk of andere kwelingen te lijden van Aambeien sinds de ontdekking van CHINAROID door een Amerikaanschen dokter. De werking van CHINAROID begint in 10 minuten en heft niet alleen de pijn op, maar doet de gezwollenheid verdwijnen, brengt het bloeden tot staan en bestrijdt de prikkelbaarheid, waardoor tevens de door aambeien ontstaande hoofdpijn, zenuwachtigheid, rugpijn, hardlijvigheid, lusteloosheid, zwakte en opvliegendheid genezen.

Vraagt heden nog Chinaroid aan Uw apotheker.

Indien Uw pijn niet gestild wordt ontvangt U Uw geld tegen het ledige pakje. No. 3.

WERELDNIEUWS.

SLECHT WEER BOVEN HET CONTINENT.

Gemeld wordt, dat de Royal Airforce op de grond gehouden werd door het „verschrikkelijke weer", dat gisteravond boven het continent heerste (Londen, (AP) 6.3).

CINELANDIA DRAAIT WEER!!

HEDEN 8 uur
ZATERDAG 8 uur
ZONDAG 8 uur

One Night in Lisbon MET

In deze film wordt het lied gezongen „THERE WILL ALWAYS BE AN ENGELAND"

FRED MACMURRAY & MADELEINE CARROLL

Lissabon, thans hét centrum van intriganten en spionnen, herbergt voor één nacht twee jonge menschen, die Londen ontvluchten om één etmaal zonder zorgen te zijn- maar indien nacht worden zij het middenpunt van een gerafineerd complot.

ONE NIGHT IN LISBON - FRED MACMURRAY & MADELEINE CARROLL

ENTREE: 125 — 75 — 30 — GEEN KINDEREN.

ZONDAG 8 MAART 6 uur DE COWBOY

Tim Mc Coy in PHANTOM RANGER

100 — 50 — 25 GEWELDIGE SENSATIE KINDEREN HALVE PRIJS.

948

ROXY HEDEN 7 uur

Dust be my Destiny.

DE BESTE, EMOTIONEELSTE FILM VAN

JOHN GARFIELD & PRISCILLA LANE.

ENTREE: 125—75—30. GEEN KINDEREN

HEDEN 9.15

CITY STREETS.

EDITH FELLOWS, de jeugdige zangeres, die met haar film „HER FIRST ROMANCE" beroemd werd, en LEO CARILLO

Tevens wordt vertoond

TARGET FOR TONIGHT.

DE OFFICIEELE FILM VAN DE R.A.F.

De ontelbare keeren las en hoorde men: „Alle vliegtuigen keerden naar hun basis terug".

TARGET FOR TONIGHT.

LEERT WAT DEZE WOORDEN BEDUIDEN.

ENTREE: 125—75—30. Geen Kinderen.

946

DE HEER EN MEVROUW

Dr. L. MENDES WIELENGA

geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun zoon

KEES LEO

St. Eliz: Gasthuis
5 Maart 1942. 949

DE U.S.A.-MARINE IS BETER.

Noordamerikaanse marine-experts deelden mede, dat de zeeoorlog van 3 maanden in de Stille Oceaan definitief bewezen heeft, dat de Noordamerikaanse schepen, op een basis van schip voor schip en man voor man, beter zijn dan de Japanse en de grote vraag is hoe snel de Japanse numerieke meerderheid kan worden geëvenaard of overkomen. Van vitaal belang is het scheepsbouwprogram, dat, volgens de best beschikbare gegevens, voortgang vindt met een betere snelheid dan in de herfst van het vorig jaar werd bereikt voordat de oorlog begon. Toen schaafden de scheepsbouwers reeds ongeveer een jaar af van de oorspronkelijke tijdstafel, volgens welke in het jaar 1936-1937 het program voor een 2-Oceanenvloot gereed zou zijn.

Sedert 7 December heeft het Marine-Commando uitgebreide studies gemaakt van gevechtsdata en bekende gevechten, met uitzondering van Pearl Harbor, en kwam tot de conclusie, dat de Noordamerikanen betere strijders zijn op zee.

De gevechten waren: ten eerste, de slag in de Straat van Makassar tegen eind Januari waarbij Noordamerikanen en Nederlanders 55 Japanse schepen tot zinken brachten of beschadigden; ten tweede, de aanval op de Marshall- en Gilbert-eilanden op 31 Januari, waarbij de vloot fortificaties vernielde op 3 eilanden en 16 schepen, waaronder een vliegdekschip en een kruiser, tot zinken werden gebracht of vernield en 41 vliegtuigen werden vernietigd; ten derde, de aanval door Noordamerikanen en Nederlanders nabij Bali omstreeks 20 Februari toen 2 torpedojagers tot zinken werden gebracht; ten vierde, in de vlootactiviteit vóór de invasie van Java, waarbij volgens officiële mededeling de Noordamerikanen en Nederlanders een kruiser en 3 zware torpedojagers buiten gevecht stelden en de invasie-eenheden dwongen zich terug te trekken om zich te reorganiseren; ten vijfde, het bericht van Dinsdagavond, dat de marine 16 van de 18 zware Japanse bommenwerpers neerschoot, die een Noordamerikaanse strijdmacht poogden aan te vallen ten Westen van de Gilbert-eilanden zonder verlies aan schepen.

Noordamerikaanse marine-kringen zijn merkbaar onverstoord door de Japanse bewering, dat de zware Noordamerikaanse kruisers „Houston" en „Augusta" in Nederlands Indische wateren tot zinken zijn gebracht. (Door John M. Hightower, Washington, (AP) 5.3).

VEILIG VERKEER.

Ouders, leert uw kinderen goed oversteken (eerst links, dan rechts kijken en daarna loodrecht oversteken.

FILM.

„Doel van Hedenavond" („Target for Tonight") in Roxy, doel van deze kleine beschouwing, is, behalve propaganda, u een welhaast volledig, juist en authentieke, spannende en afwisselende indruk te doen krijgen van de Koninklijke Britse Luchtmacht, kortweg bekend onder de naam Raf, van haar wijze van werken, haar organisatie, haar successen, haar helden, haar mannen en vrouwen, van hoog tot laag.

„Target for Tonight" is geen „speel"-film, doch treurige werkelijkheid; zij wordt niet gedragen door sterren, doch ditmaal geen sterren, maar vleugelstrepen en lintjes worden hier in volle ernst gedragen door mannen en vrouwen uit het werkelijke leven, al naar gelang van hun of haar bekwaamheid en rang, in de uitoefening van de hun opgedragen taak, hun plicht. Alhoewel wij het betreuren, zovele, vooral jonge mannen en vrouwen opgeleid en werkzaam te moeten zien voor zoveel voor het behoud der democratieën noodzakelijk destrutieve in plaats van constructieve arbeid, willen wij onzen lezeressen en lezers deze film speciaal aanbevelen te gaan zien in het bizonder: om de naast de onontbeerlijke discipline, gemoedelijke, vriendschappelijke, maar vooral werkelijk (geen gelegenheids) democratische geest, welke volgens deze film (en, naar wij vurig hopen, niet slechts „for the duration") onder de voor de democratie vechtende en werkende mensen schijnt te heersen, iets, waaraan helaas in de werkelijkheid (en dit geldt speciaal voor sommige kringen hier op Curaçao) nog wel eens het een en ander blijkt te ontbreken en velen, arm en (vooral) rijk, van (vooral) hoog tot laag een inspirerend voorbeeld kunnen en moeten nemen, hetgeen, indien men dat doet, veel goed maakt, want dàn geven niet alle gelijks tientallen, honderdtallen, ja, duizenden voor niets hun kostbaar leven, dàn zitten niet millioenen voor niets jarenlang in de ellende, dàn wordt niet voor niets voor de democratie gestreden en geleden, dàn is Wereldoorlog II niet voor niets!!......

Na het bovenstaande valt het moeilijk, zo rauw van onderwerp en film te moeten veranderen en krijgt men al heel spoedig een van de hak op de tak of een vlag op een gestrooomlijnde modderschuit-idee! Het is dáárom, dat wij de clementie onzer geachte lezeressen en lezers inroepen, wanneer wij van de andere film, welke in dit weekeindprogramma van Roxy (waarin wij een journaal misten) draait en welke wij om haar bizondere qualiteiten eveneens aanbevelen, slechts zeggen: „Dust be destiny" is een zeer goede film!

Van de Fronten.

COMMUNIQUÉ VAN BANDOENG.

Het officiële militaire communiqué n vandaag is kort, doch veelzeg- nd. Het eindigt met te constateren, t de toestand zeer ernstig, doch niet peloos is. Overal op Java woedt een vige strijd. Onze troepen bieden he- je, dappere tegenstand, doch zij orden kennelijk afgemat door de ortdurende en zeer hevige bombardementen uit de lucht. Batavia, Ban- eng en Soerabaia worden ernstig be- eigd. De verbindingen tussen deze ie steden zijn verbroken. Het is niet waarschijnlijk, dat Batavia in han- n van den vijand zal vallen (Ban- eng, G.P.D. 6.3).

BANDOENG EN SOERABAIA.

Aneta meldt: De Japanners voeren ptang-bewegingen uit tegen Bata- , Bandoeng en Soerabaia. De ver- bede gevechten hebben plaats in stro- ende moesson-regens. De situatie ijft door de snelle bewegelijkheid van t gevecht verward en onoverzichte- k. De Japanners hebben de absolute ermacht in de lucht. Zij lijden uit- nderlijk hevige verliezen, doch niet- min winnen zij terrein. Batavia ordt zeer ernstig bedreigd en kan der ogenblik vallen. Alle belangrijke stallaties daar zijn door de onzen ver- oest.

Tangerang en Krawang respectieve- jk 18 en 30 mijl van Batavia, zijn eeds 24 uur in handen van den vij- nd. De verbindingen zijn verbroken. De Japanners hebben twee spoorlijnen fgesneden. De aanvallen op Bandoeng orden vergezeld door onophoudelijke, ngekend hevige luchtbombardementen an Indramajoe, Soebang, Kalidjati en oerwakarta uit (Bandoeng, G.P.D. .3).

HEVIGE GEVECHTEN OP JAVA.

Batavia de hoofdstad van Neder- nds Oostelijke Imperium, wordt als erloren beschouwd met geheel Noord- estelijk Java en de Japanse indringers adden, met de bezetting van Jocja- arta bijna het gehele middengedeelte an Java doorgesneden, Jocjacarta met en bevolking van 130.000 Indonesiërs n 6000 Europeanen, ligt op minder an 15 luchtmijlen van de Zuidkust an Java. Het is een van de weinige laatsen, die het Nederlandse commu- iqué — enigszins vertraagd — als aan en vijand verloren toegaf. Aan de redietzijde van de verdedigers was chter het bericht, dat een punt, welk evoren verloren was aan de Japan- ers, teruggewonnen werd door een Nederlandse aanval. Klaarblijkelijk lag deze stad, die niet direct geïdentifi- ceerd werd, aan de invasie-boog op 25 mijl ten Noorden van Bandoeng.

Bandoeng, thans het brandpunt van de defensie, hoorde artillerievuur, mis- schien uit een van de drie gebieden in het Noorden tot waar de vijand door- drong; Poerwakarta ten Noorden en Westen, Kalidjati ten Noorden en Soe- bang ten Noorden en Oosten. Mogelijk was het een van deze plaatsen, die de Nederlanders terugwonnen.

Aneta zeide, dat alle Nederlands In- dische strijdkrachten zich hebben te- ruggetrokken uit het grote gebied van West-Java en dit aan den indringer overlaten. Aneta zeide verder, dat Ba- tavia òf reeds bezet was òf spoedig door den vijand zou worden genomen. Doch de Japanners zullen het enigs- zins leeg vinden. Alle belangrijke in- stallaties zijn er van tevoren vernield en vele personen zijn naar het binnen- land overgebracht.

Bandoeng, op 60 luchtmijlen ten Zuid Oosten van Batavia in het grote Preanger-plateau met optorende vulca- nische toppen, werd gezien als het cen- trum van de volgende phase van de oorlog. Het is de tijdelijke hoofdstad van Nederlands Oost Indië, hoofd- kwartier van het Nederlandse leger en zetel van Java's jonge oorlogsindu- strieën. Het communiqué zeide, dat Ja- va's situatie „ernstig maar niet hope- loos" is. Hieraan werd toegevoegd, dat gelijk gisteren de slag over het gehele 622 mijl lange eiland woedde, waarbij de verdedigers een dappere vertragen- de strijd voerden.

Aneta zeide, dat onder de punten, die waarschijnlijk in Japanse handen wa- ren, zich Buitenzorg bevond, de zomer- residentie van den Gouverneur Gene- raal ten Zuiden van Batavia. De stad zou genomen zijn na een energieke ver- tragende strijd van Nederlands Indi- sche en Britse troepen. Doch officiële bronnen legden er de nadruk op, dat „de strijd overal op Java tegen de Japanners wordt voortgezet, soms defensief, soms offensief" (Bandoeng, (AP) 6.3).

JAPANNERS VALLEN BANDOENG AAN.

De Britse radio zeide in een uitzending, welke door de Columbia Broadcasting System werd opgevangen, dat „volgens officieuze berichten" de Japanners begonnen zijn Bandoeng uit het Westen en Noorden aan te vallen (New York, (AP) 6.3).

ALLE AUSTRALIËRS. DIENSTPLICHTIG.

De Australische Premier John Curtin legde een proclamatie voor aan het Parlement te Canberra, waardoor alle Australische mannen tot de leeftijd van 60 jaar onderhevig worden aan de militaire dienst. Officieel werd bekend gemaakt, dat het oudste lid van het Australische cabinet binnenkort naar Washington zal worden gezonden om de quaesties te bespreken, die van gemeenschappelijk belang zijn voor beide landen.

Majoor Generaal Henry Gordon Bennett, die de Australische Imperiale strijdkrachten leidde op Malakka, verklaarde, dat een invasie-poging tegen Australië een quaestie van weken is. Hij zeide bij een interview: „Wij moeten snel handelen. Wij moeten slaan naar de bedreiging. Ik twijfel er helemaal niet aan, dat wij elke Japanse strijdmacht zullen vernietigen, die poogt te landen."

Het Ministerie van Luchtvaart maakte intussen bekend, dat Japanse vliegtuigen gedurende de laatste 24 uur verkenningen uitvoerden over het gebied van Nieuw Guinea, doch zeide, dat er geen andere ontwikkelingen van belang zijn (Sydney, (AP) 6.3).

COMMUNIQUÉ VAN MOSKOU.

Het middernachtelijk communiqué van het Sovjet-commando luidt als volgt: „Op 5 Maart voerden onze troepen offensieve operaties tegen de Duitse fascistische indringers. De vijand poogde in sommige sectoren tegenaanvallen te doen om de opmars van onze troepen tegen te houden, doch leed grote verliezen in manschappen en materiaal en trok zich verder naar het Westen terug. Onze troepen bezetten vele bewoonde plaatsen, waaronder de stad Yukhnov in het Smolensk-gebied.

Op 4 Maart schoten wij bij luchtgevechten neer en vernielden wij op de grond 43 Duitse vliegtuigen. Onze verliezen bedroegen 13 toestellen. Op 5 Maart schoten wij in de buurt van Moskou 4 Duitse vliegtuigen neer."

Yukhnov is een stad aan de Moskou-Warszawa verkeersweg aan de rivier Ugra op 125 mijl ten Oosten van Smolensk. De verovering "vertegenwoordigde alzo eerder een opruiming van een weerstandsgroep dan een zijdelingse voortgang.

Een aanvullend communiqué deelde mede, dat Russische vliegtuigen heden meer dan 350 troepen- en voorraadtrucks vernielden of beschadigden alsmede ongeveer 130 ammunitie-trucks en 2 bataljons vijandelijke infanterie gedeeltelijk vernietigde. Hieraan werd toegevoegd, dat Russische infanterieeenheden het 55e Duitse regiment infanterie en het eerste bataljon van het 21e Duitse regiment infanterie verpletterden. 4 Bewoonde plaatsen werden veroverd aan het Zuidelijk front (Moskou, (AP) 6.3).

DE BESTOKING DER DUITSERS BIJ STARAYA RUSSA.

Nieuwe Russische tanks sloegen zich een weg door de met ijs verharde sneeuwforten, welke door de Duitsers worden opgericht aan het Staraya Russa front in een onophoudelijke aanval, die het wanhopige Duitse 16de leger van 96.000 man reeds had gereduceerd tot 60.000 man. Dit leger was reeds dagenlang omsingeld in een gebied vlak ten Zuiden van het Ilmenmeer en de Duitsers worstelden om versterkingen aan te voeren. Russische verhalen deelden mede, dat de tanks bizonder vernietigende slagen toebrachten aan het 502de Duitse regiment en 40 zwaar gefortificeerde nederzettingen veroverden waar de Duitsers grote sneeuwmuren hadden opgericht, bedekt met ijs. Gemeld wordt, dat de nazies op wanhopige wijze pogen de anti-tankeenheden te reorganiseren uit de gewone infanterie en sappeur-compagnieën. Gemeld wordt, dat de 5de Duitse infanterie-divisie, welke oorspronkelijk bestemd was voor het lente-offensief, onlangs haastig uit Frankrijk gehaald werd. Volgens het Russische commando had deze divisie „vele oude mannen". Men verklaarde, dat elke poging daarvan om de gevangen troepen te redden, volkomen verslagen werd en het 16de regiment jagers van de divisie ernstig bestookt werd.

De Russische artillerie eist een grote tol van JU52 transportvliegtuigen, waarmede de Duitsers pogen het hongerige 16de leger van voorraden te voorzien. Een officier deelde mede, dat een salvo twee van deze vrachtvliegtuigen vernietigde juist nadat zij op een vliegveld geland waren.

Een Duitse gevangene deelde aan de Russen mede, dat de situatie van de nazies in de Staraya Russa — Ilmenmeer sector rampzalig is en sommige mannen 5 dagen lang geen voedsel ontvangen hadden.

Uit Moskou werd heden tevens het volgende gemeld. Aan het Leningrad- of Noordwestelijke front werden 3 belangrijke dorpen heroverd; veroverde veldkanonnen werden op de Duitsers gericht met resultaat, dat 100 man gedood werden.

Op de Krim lijden de Duitsers ernstige verliezen in de lucht rond Sebastopol. Verdreven van de stad waar zij 35 vliegtuigen verloren poogden de piloten van de Luftwaffe de infanterieeenheden en artillerie-posten van de Russen te bombarderen, doch vele bommen vielen in zee.

Er zijn nog vele dappere daden van guerilla's. In het Zuiden doodde een meisje, genaamd Nina, 15 Duitsers met een geweer en verbrandde 20 bezette gebouwen. In het Noord-Westen vielen guerilla-benden, die zich tot een krachtige groep verenigd hadden, een groot Duits garnizoen aan en veroverden het spoorwegstation van een dorp, bliezen een opslagplaats op, alsmede een spoorbrug en 13 gefortificeerde punten. Tevens doodden zij 852 Duitsers en namen er 40 gevangen (Moskou, (AP) 5.3).

Convocatie.

Vergadering van den Raad van Politie te houden op Maandag 9 Maart a.s. des morgens te 11 uur in de Raadszaal.

AGENDA.

1o. Het sluiten der kiezerslijsten.

2o. Rondvraag.

Aruba, 3 Maart 1942.

De secretaris van den Raad van Politie.

J. Hellmund.

3-1 951

NEDERLAND.

PRINS BERNHARD SPREEKT.

Prins Bernhard heeft gisteravond een rede voor Radio Oranje gehouden: „Vreselijke zorg kwam over Nederlands Indië. Ik ken het lijden onzer landgenoten in Europa en ik weet hoe onze troepen daar volhielden tot het spoedige einde in hun gevecht tegen een oneindig overmachtigen vijand.

Daarom kan ik realiseren het verdriet, dat ge thans hebt en kan ik begrijpen de woede, die de dappere verdedigers van ons Indië vervult. Ik zou met u willen lijden en vechten. Met toestemming van H.M. de Koningin vertel ik u bij dezen, dat mijn plan hiertoe bestond en gereed was en dat ik driemaal op het punt stond naar u toe te komen.

Doch de regering verzette zich, gedreven door ernstige overwegingen, drie maal tegen de uitvoering van mijn plan en daarbij had ik mij neer te leggen. Tot mijn diepe leedwezen kan ik daarom nu niet bij u in Indië zijn. Mijn gedachten en die van de prinses zijn zonder ophouden bij u en onze harten hebben deel aan uw zorgen en moeilijkheden. Ik heb slechts één taak hier: het bevorderen van Nederlands en Indië's bevrijding en slechts één wens: dat deze bevrijding zo spoedig mogelijk geschieden zal. Daaraan wijd ik mij met alle kracht en gestrektheid die in mij zijn. Ik heb slechts één ideaal: mij na deze bevrijding ten volle te gaan geven voor de reconstructie van ons Koninkrijk. Onze naam in de wereld is onbevlekt.

Daarom geloof ik met u in de toekomst van ons Rijk. Ondanks de tegenslag van het ogenblik zullen wij met Gods hulp handhaven en ten slotte ons herstellen in vrijheid met Zijn zegen" (Londen, G.P.D. 6.3).

„OMGEVEN DOOR EEN MUUR VAN HAAT".

De „Limburger Koerier" heeft een verslag van een te Maastricht gehouden lezing door N.S.B.-er Mr. Van Leeuwen, procureur-generaal in Den Bosch. De lezing handelde over het Rechtsfront van de N.S.B., zijn taak en zijn doel. Het gehoor bestond uit N.S.B.-ers en Duitsers. Er was veel Sicherheitspolizei, als levend symbool van de rechtsopvatting van de N.S.B. Mr. Van Leeuwen zeide o.a.: „Het Rechtsfront moet de voornaamste beschermer zijn van de nationaal-socialistische idee, omdat dit front in zijn conceptie van recht de hoogste culturele manifestatie van de natie manifesteert."

Hij zeide ook (en dit is belangrijker): „Het Nederlandse volk ziet de werkzaamheid van het Rechtsfront niet als zodanig. Practisch staat het alleen omgeven door een muur van haat, terreur en verzet."

De hoogedelgestrenge verrader eindigde met de bekende nazie-juridische apotheose: „Het vroegere Nederlandse recht, dat bij ons geïntroduceerd werd door vreemde Latijnse volken, kan nimmer de sociale gevoelens des volks bevredigen."

NIEUWTJES, DIE ONS INTERESSEREN.

— In Engeland werken nu vijftienhonderd Nederlandse vrouwen op verschillende wijzen aan het oorlogswerk mede, als verpleegster, regeringsbeambte, arts, lid van een hulpcomité enz.

— Te Padang is de eens bekende Nederlandse toneelspeler Paul de Groot overleden...... en als armlastige begraven.

— De Nederlandse nazies volgen de voetsporen hunner Duitse heren. Zij trachten de Christelijke kerken van binnen uit te ondermijnen door de oprichting van de „Broederschap van Christenen", die „het positieve Christendom ontdaan van de Joodse leer" zou prediken.

— Thans wordt vernomen, dat in de Kerstweek de „Nederlandse" omroep onzen landgenoten gelegenheid heeft gegeven om op de ultra-korte golf familieberichten en nieuwjaarswensen naar Nederlands Indië te zenden, doch in verband met de „onvriendelijke" reactie van Indië op dat plannetje, is het niet doorgegaan.

— Dagelijks nuttigen duizenden arbeiders van Philips te Eindhoven in het ontspanningslokaal voor een luttel bedrag een bonloze maaltijd: dagelijks worden 3500 liter erwtensoep en stampot gegeten.

— Een Nederlandse winkelier is gearresteerd, omdat hij f 10.000.— in guldens en rijksdaalders in een haringvat had verstopt, nadat het bevel was uitgevaardigd alle zilveren specie in te leveren. Het geld is geconfisqueerd.

— Op de nieuwe brug over het voormalige Weesperpoortstation zijn twee beelden van Hildo Krop geplaatst.

— In Noord Brabant zal tussen de Oude Maas en de Donge een nieuw kanaal worden aangelegd.

— Te Assen is een nieuwe landbouwwinterschool geopend, die het nazie-stempel draagt.

— In Den Haag zijn onderhandelingen gevoerd over het hernieuwen van het Nederlands-Belgische handelsverdrag, dat in de zomer van 1941 voor zes maanden is afgesloten.

— Vrederechter Mr. P. Loeff veroordeelde een 19-jarig dienstmeisje uit Bergen op Zoom tot veertien dagen hechtenis, omdat zij „verrader" had geroepen naar een meisje, dat met een Duitsen sergeant wandelde.

— Vrederechter Mr. Van der Gryp veroordeelde een bakker tot 25 gulden of 15 dagen, omdat hij caricaturen van N.S.B.-ers had gekocht.

— De firma Corsmit te Amsterdam is een nieuwe onderneming begonnen: de „Spoorbia", een kleine bioscoop op stations, waar meestal lang op aansluiting moet worden gewacht. De voorstellingen duren twintig minuten en hebben plaats in verbouwde oude spoorwegwagons.

— Na schoenen zijn nu ook klompen zeer schaars geworden. Zij worden — u raadt het nooit! — in grote hoeveelheid uitgevoerd naar Duitsland.

— Anton Mussert heeft (op 12 Februari, te Leiden) gezegd: „Ik ben er van overtuigd, dat Nederland een leger zal hebben in het nieuwe Europa; dit zal een deel zijn van het grote Germaanse leger."

PERSONALIA.

Overleden: jhr. ir. B. W. F. van Riemsdijk, oud hoofddirecteur van het Rijksmuseum te Amsterdam (91 jaar); B. W. C. G. de Vries, oud majoor K.N.I.L. (Den Haag 84 jaar); Cath. van Lokhorst, musiciënne (Bussum, 66 jaar); dr. J. J. Hofman, apotheker (Den Haag, 75 jaar); A. W. Polman, restaurateur (Amsterdam, 81 jaar); P. Kleykamp, kunsthandelaar (Den Haag).

Benoemd: Koningin Wilhelmina heeft benoemd tot generaal-majoor van het Nederlands Indische leger: kolonel der infanterie R. T. Overakker; kolonel bij de generale staf R. Bakkers, en titulair: oud kolonel der artillerie H. J. D. de Fremery.

Ontslagen: Jhr. mr. P. G. M. van Meeuwen, als rechter te 's Gravenhage; Mr. F. J. baron van Hoevell tot Westerflier, als burgemeester van Amstenrade.

Onderscheiden: met het Nederlandse vliegerkruis: 2e luitenant R. C. Schaftlein; sergeant-vlieger J. B. de Knecht, luitenant A. G. J. de Jong (alle drie leden van de bemanning van een Indische bommenwerper) en 1e luitenant R. P. A. van Rees. Benoemd tot ridder van de Militaire Willemsorde J. van Dulst (wegens heldhaftig gedrag bij de Japanse aanval op Tarakan).

PHILIPS GOUDEN RADIO JUBILEUM 1892--1942

In de nieuwe PHILIPS 1942 ontvangtoestellen . . . zijn weer vele verbeteringen aangebracht welke niet alleen, gemakkelijke afstemming meebrengen doch tevens het voortgebrachte geluid geheel identiek aan het in de studio uitgezondene maken.

Komt deze pracht modellen b e w o n d e r e n bij

EL LOUVRE S.A.

MODEL 593 HEERENSTRAAT 12. 950

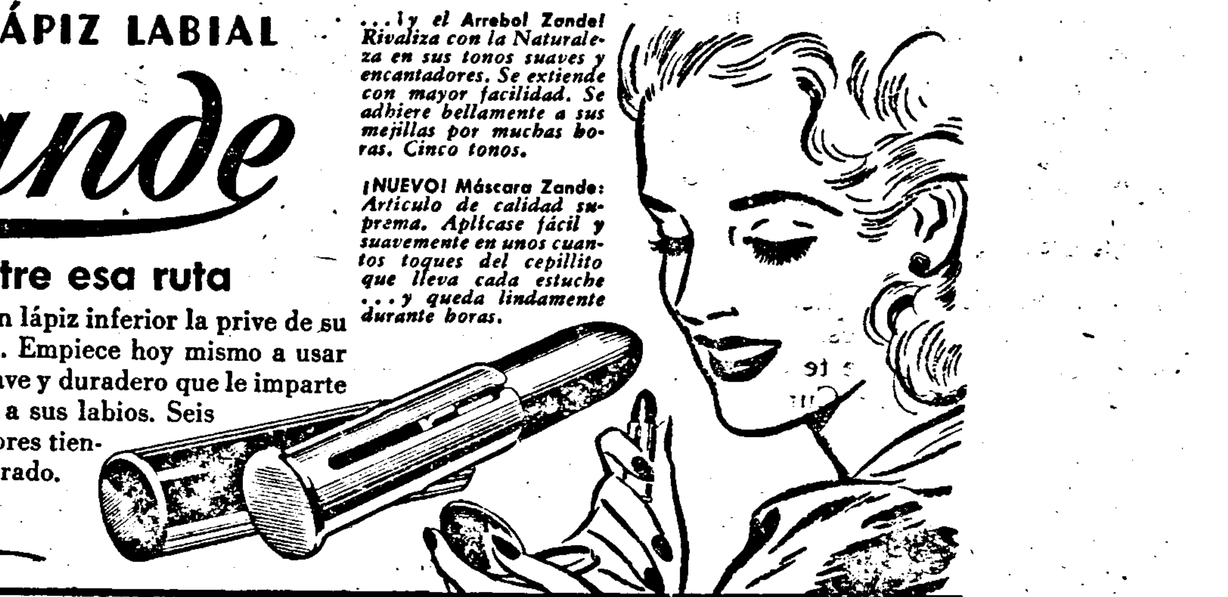
Lindos labios; es la ruta más corta para el Romance

Deje que el LÁPIZ LABIAL

Zande

le muestre esa ruta

No permita que un lápiz inferior la prive de su parte de felicidad. Empiece hoy mismo a usar Zande, el lápiz suave y duradero que le imparte verdadera belleza a sus labios. Seis tonos. En las mejores tiendas. Precio moderado.

Agente exclusivo: J. A. L. DE GROOT. P. O. Box 30 — Curaçao.

Waar en wanneer kunt U uw geld beter gebruiken ?

Welk huishoudapparaat is nuttiger dan de

EASY WASCHMACHINE

Mag U niet van geluk spreken dat U zich onder de tegenwoordige omstandigheden, en nog steeds tegen NORMALE PRIJZEN, zich een van deze machines kunt aanschaffen ?

HAAST U DUS NAAR

Woninginrichting

C U A L E S.

De voorraad is klein, en wordt hoogstwaarschijnlijk voorloopig niet meer aangevuld. 945

Zien is Leven!

Spaart Uw Oogen.

Koopt een goeden bril.

Spritzer & Fuhrmann. 943

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** De radio van Batavia was uit de aether gedurende de gemelde nieuwsperioden. Om 20.29 uur Batavia tijd werd de bekendmaking uitgezonden, dat men tijdelijk zou moeten sluiten vanwege een „technische storing". De omroeper zeide, dat, indien de schade niet ogenblikkelijk kon worden hersteld, het station morgen om 19.45 uur zich wederom zou doen horen.

— **New York:** De Nederlandse nieuwsagentschappen te Londen en New York deelden mede, dat er voor onbepaalde tijd een vertraging is in het dagelijkse communiqué van het Nederlands Indische commando, dat gewoonlijk vóór 8 uur 's morgens uit Bandoeng wordt geseind. Men gaf geen uitleg, doch aangenomen wordt, dat de vertraging te wijten is aan de verwarde toestanden op Java.

— **Londen:** De Japanners beweeren, dat zij Batavia, de hoofdstad van Nederlands Oost Indië, veroverd hebben en andere beweringen van de as waren, dat de Japanners zich reeds voor de poorten bevinden van Bandoeng, Hoofdkwartier van het Nederlandse leger.

Een Britse commentator zeide, dat al wat bekend is van de ernstige toestand op Java, is, dat, de Nederlanders nog verwoed vechten om hun laatste eilanden-sterkte in Indië. Hij zeide, dat het onmogelijk was te zeggen of er nog enige hoop overbleef voor steun of versterkingen aan de verdedigers van het eiland. Er was geen direct nieuws van de Nederlanders sedert hun namiddag-communiqué van gisteren, doch de Columbia Broadcasting System deelde mede, dat de correspondent van Aneta op Java heden per radio mededeelde, dat de Nederlandse troepen Batavia geëvacueerd hebben en de verbindingen met de stad verbroken zijn. De radio van Berlijn riep rond, dat volgens Domei Batavia viel na van 3 zijden omsingeld te zijn geweest door 4 Japanse divisies of ongeveer 60.000 soldaten. Deze bron verklaarde, dat Japanse strijdkrachten zich ook binnen een afstand van 31 mijl bevinden van de grote vlootbasis Soerabaia in Oost-Java en de aanval op Bandoeng hebben geopend. Japanse parachutisten zouden een grote rol spelen in de strijd.

— **Londen:** Een militaire commentator verklaarde, dat de Britse situatie in Birma de laatste drie dagen niet erger geworden is. Zowel Rangoen als Pegu zijn nog in Britse handen.

— **Bandoeng:** De hoofdmacht der Japanners heeft zich op West Java samengetrokken, dat zich geheel in handen der Japanners bevindt. Rond Bandoeng zijn hevige artilleriegevechten aan de gang. Ten Zuiden van Bandoeng is het rustig.

Een gisteren door de Japanners veroverde stad is heroverd. Wanneer de Japanse luchtmacht 's nachts niet aanvalt, wordt veel verloren terrein herwonnen.

De geest der Nederlands-Indische en Geallieerde strijdkrachten is ongebroken. De heldhaftige verdediging gaat in onverminderde heftigheid voort.

VEILIG VERKEER.

Maakt een duidelijk verschil tussen het stopteken (op en neer bewegen van de uitgestoken arm) en het teken voor links afslaan, (gestrekt en horizontaal uitsteken van de linkerarm).

December 1941 in Indië:

Japans Verraad.

Alvorens naar Australië en de Verenigde Staten te vertrekken, ook nog voordat hij tot Luitenant Gouverneur-Generaal was benoemd, hield Doctor Hubertus Johannes van Mook een rede voor de Nirom, waarin hij beschreef hoe de Japanners de Duitse methoden aannamen, en wat er feitelijk voorviel bij de besprekingen tussen hem en de Japanse gedelegeerden van de zomer van 1941. De Amigoe-correspondent te Batavia stuurde ook deze rede door. Hier volgt zij:

Nu het hem in Europa niet zo gaat, als hij zijn Nazie-volk heeft voorgespiegeld, heeft Hitler een laatste bondgenoot gevonden in Japan.

Het moet hem daarbij vreemd te moede zijn: met de zo luid aangeprezen beveiliging van de Europese beschaving, of met de even luid verkondigde kruistocht tegen het bolsjewisme, heeft deze uitbreiding van de wereldoorlog toch bepaald niet te maken. De Ocstelijke As-genoot heeft zelf geen originele beschaving te verspreiden en zoekt thans juist zijn kracht in een felle propaganda tegen alles, wat Europees is. Hij heeft zich zorgvuldig er van onthouden ook Sovjet-Rusland aan te vallen. Zijn getrouwe imitatie van de Berlijnse methoden, die juist doordat er een element van caricatuur in zit de valsheid van het As-regiem in het volle daglicht brengt, moet de Duitsers wel aan het denken hebben gebracht over de vraag, of deze bondgenoot inderdaad versterking voor hun eigen aspiraties betekenen zal.

Hier in Indië, waar wij reeds jaren de dreiging uit het Noorden steeds naderbij hebben zien komen, is deze aanval — hoe ernstig de strijd ook zijn mag, — in zeker opzicht gevoeld als een verluchting. Zij zijn dan eindelijk bijeen: de ruiters van de Apocalyps, Duitsland, Japan en Italië, en het verraad, dat hun enige steun kan zijn in de overige wereld. Daartegenover is die overige wereld eindelijk met een felle schok geheel wakker geworden voor de gevaren, die haar als geheel bedreigen, en hebben de Verenigde Staten zich, ook innerlijk, als één man verenigd om dezen duivelsen vijand te weerstaan.

Dat het verraad tot een aanvankelijk succes heeft gevoerd, lijkt op zich zelf een nadeel, doch daartegenover staat, dat de eensgezindheid tussen de vrije en de onderdrukte volken daardoor in één morgen meer gewonnen heeft, dan in de ruim twee jaren van oorlog die daaraan zijn voorafgegaan. De drie „As-genoten zijn nu verder in de wereld en in elkanders verdacht gezelschap alleen, want zij kunnen in de Quislings, die zij zo naarstig om zich heen verzameld hebben, nog minder vertrouwen hebben, dan in elkander.

Japan heeft het Duitse systeem zorgvuldig aangeleerd, zoals het zo menige techniek in het verleden zorgvuldig aanleerde. Het praetendeert nu op te treden als bevrijder van Azië en zet daarmede een traditie voort van leugens over zijn vredelievendheid en zijn streven naar gemeenschappelijke welvaart. Het verraadt zichzelf al dadelijk door daarnaast te dreigen en te stoken, maar wij hebben deze dreigementen niet nodig om te weten, welk doel het eigenlijk nastreeft.

De vredelievendheid en de gemeenschappelijke welvaart hebben haar bloedig spoor van dood en verwoesting getrokken door Korea, Mansjoerije en China en thans Indochina en Thailand tot terreinen van militaire uitbuiting gedegradeerd. De geschiedenis van Japan is die van een land, dat door zijn eeuwenlange afsluiting volkomen egocentrisch is geworden en iedere aanleg tot het verstaan en waarderen van anderen had verloren en dat de zegeningen van hernieuwd verkeer met de wereld slechts heeft benut om zich tot verovering en wereldheerschappij toe te rusten. Terwijl het zonder deze agressie, een der welvaartscentra van Oost-Azië had kunnen zijn en een steun en stimulans voor de Aziatische ontwikkeling, heeft het in deze uitgestrekte en dichtbevolkte landen slechts een buit kunnen zien, die het door zijn militaire en industriële ontwikkelingen en door een gestadig werken op de zwakte en verdeeldheid van anderen tracht te bemachtigen. De thans gepredikte bevrijding heeft slechts ten doel de weerstanden te overwinnen en het veld vrij te maken voor een militaire oppermacht, die noch de welvaart, noch de individualiteit van de Aziatische volken zal ontzien.

Het was voor ons niet nodig aan het voorbeeld van Indochina te leren, tot welke vernederingen, inschikkelijkheid en meegaandheid ten aanzien van Japan moeten leiden. Het was voor ons niet nodig, dat wij aanschouwden, hoe de aanvankelijke beleefdheid en discipline van de militaire bezetting in Tonkin in een snel tempo overging naar arrogantie en onderdrukking en hoe de Franse en Indonesische autoriteiten in dat land werden verlaagd tot een marionetten- en schimmenspel, waarmede noch de Japanse ambassadeur Yoshizawa — in feite de Gouverneur-Generaal — noch de generaals en admiraals ook maar enigszins rekening behoeven te houden.

* * *

Wij ondervonden reeds tijdens de onderhandelingen van verleden jaar, dat deze verspreiders van cultuur en welvaart zelfs in een stadium van overleg, waarbij zij de tijd voor militaire dreiging nog niet gekomen achtten, eisen stelden, die met verspreiding van cultuur en welvaart niets te maken hadden. Zij vroegen toen ongebreidelde immigratie van Japanners in de Buitengewesten; concessies, die zich zouden uitstrekken over vrijwel alle eilanden in deze Archipel; het recht om alle wateren, ook de territoriale, te bevaren en te bevissen en een serviele dienstvaardigheid van de Indische autoriteiten ten aanzien van iedet verlangen, van Japanse kant geuit of aangeduid. Zij beantwoordden onze wens, dat zij in de hier bestaande Japanse bedrijven meer gebruik zouden maken van de goed geschoolde landskinderen, met de stelling, dat zij niet met Indonesische employees of werkbazen konden arbeiden, en hadden op ondernemingen, waar in onze verhoudingen de Westerse staf uit 2 of 3 persoon bestaat, 40 Japanners nodig om het bedrijf naar hun zin te leiden. Ongetwijfeld toonden zij in sommige opzichten een grote en bestudeerde tegemoetkomendheid en royaliteit ten aanzien van Indonesiërs en anderen, daar zij in hun systeem — evenals hun Duitse leermeester — zoeken en speuren naar laffhartigen en laaghartigen, die voor een goed bestaan bereid zijn hun land en volk te verraden. Voor ons stelsel echter van voortdurende ontwikkeling van de Indische bevolking en toenemende verwezenlijking van een Indische zelfstandigheid hadden zij slechts verachting en wanbegrip. Voor hen zijn van belang de werktuigen, die zij in ieder land trachten te vinden, om, zoals men wilde olifanten met tamme vangt, het land te onderwerpen onder een schijn van instemming en medezeggenschap van de bevolking zelf.

Wij hebben ons daartegen steeds en op de eerste linie verzet, omdat ons ideaal is, in Nederlands Indië zowel als in Nederland, dat de volken hun ontwikkeling en beschaving zullen mogen beelden naar eigen fatsoen en niet naar de opgelegde schablonen van deze vernietigers van de geest. Dit opbouwende en vreedzame werk wordt nu ook hier bedreigd: wij zullen ons daar even krachtig tegen teweer stellen als gij — landgenoten — dat doet in uw stil en hardnekkig verzet tegen Hitler en zijn satellieten.

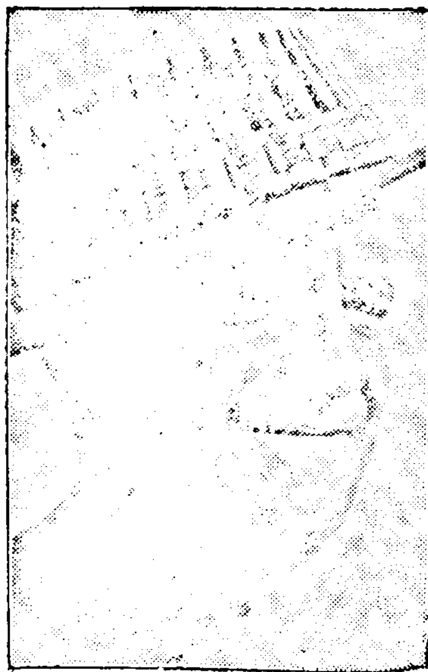
Daarom behoefde in ons geval de deelneming aan de krijg niet — evenmin als bij u op 10 Mei 1940 — te worden ingeleid op de wijze, waarop de „As" haar handlangers zoekt, door oproeping van leidende staatslieden naar Tokio en door invasie van een bende beschermers, maar zijn wij uit eigen vrije wil op den vijand toegesprongen bij het bericht, dat hij onze vrienden aanviel.

Men zal ongetwijfeld trachten u wijs te maken, dat dit dom en onvoorzichtig was en dat wij beter ons lot hadden kunnen afwachten. Ik ben overtuigd, dat gij met ons diep gevoelt, welke geestelijke minderwaardigheid in zulk een houding zou hebben gelegen, en met ons trots er op zult zijn, dat wij niet als kettinggangers in een nieuwe orde, maar als zelfstandig bondgenoot in deze strijd zijn gewikkeld.

* * *

Deze strijd zal zwaar zijn, doch reeds hebben onze wapens ter zee en in de lucht zich krachtig doen gelden. Wij gevoelen ons gedragen door de grote golf van verzet tegen de drie grote wereldhervormers te vuur en te zwaard. Wij gevoelen tevens, dat deze uitbreiding van de oorlog tot de vredige eilanden van Nederlands Indië ons nog nauwer met u samenbrengt. Wij zullen niet alleen door onze werkkracht aan uw worsteling hebben deelgenomen, maar ook de oorlog zelf moeten doorstaan en ons, na de overwinning en de hereniging, met u kunnen gevoelen „vastgeschakeld en verbonden in lief en leed." Wij zullen daardoor over en weer een diepere waardering voor elkanders wezen en belangen verwerven en de vooroordelen en miskenningen kunnen wegvagen, die in een vroegere periode ons uitzicht mochten hebben belemmerd. Wij zullen zodoende in de gezamenlijke opbouw van het Koninkrijk, waarin de elementen van Westerse en Oosterse cultuur, bij een juiste opvatting van onze taak, tot volledige harmonie kunnen worden gebracht beiden sterker staan, ieder voor zich en tezamen in het Koninkrijk.

Zet uw moeilijkheden en stille strijd tegen den onderdrukker voort — aan de zijde van de aarde strijden wij thans ten volle mee! Onder de onvolprezen leiding van Hare Majesteit zullen wij handhaven!

Deze Australiër draagt de ammunitie van een buitgemaakt Duits machinegeweer op zijn hoed.

BONAIRE.

HET KRUISTEKEN IN HET DAGELIJKS LEVEN VAN DEN BONAIRIAAN.

Niet alleen onze goede Brabantse en Limburgse huismoeders maken met het broodmes een „kruust onder de mik" alvorens hem aan te snijden, ook in andere streken en landen kent men dergelijke gebruiken. Ziet hier maar eens hoevaak het kruisteken gemaakt wordt door de Bonairianen.

Als moeder het meel in de funchipot gedaan heeft, maakt ze er eerst met de hand een kruis over, en dan wordt de brei geroerd en gekookt. Ook voordat de funchi aangesneden wordt, maakt men er weer met het mes een kruis over heen.

Men maakt een kruis als men de kerk passeert. Sommigen blijven er zelfs even bij stilstaan.

Als het kind een badje krijgt, leert moeder het eerst een „Na nomber di Tata" (in de Naam des Vaders) maken.

Ook wanneer de jongens 's Zaterdagsmorgens gaan zwemmen in de zee. Kleren uit, kruisteken, tjoep! het water in.

Eveneens bij onweer. En ziet het er ernstig uit, dan maakt men een kruis met een gewijd voorwerp, een beeldje of een crucifix.

Moet men 's avonds in alle vroegte door het donker, dan eerst een kruis, en dan op stap.

Heeft men 's avonds de lamp aangestoken, dan maakt men eerst een kruisteken, voordat men haar ophangt.

Laat men het huis alleen, dan doet men het goed op slot, maakt een kruis en gaat. Bij het terugkomen maakt men eerst een kruis, en opent dan de deur.

Voor het slapen gaan tekent men zijn hoofdkussen (of de plank die ervoor dient) met een kruis.

Zelfs na het geeuwen maakt men wel eens met de duim een kruisje op de mond, maar dit laatste gebruik is aan het verdwijnen.

Een eigenaardigheid van het kruisteken is nog, dat men vaak na het „Amen" de top van duim of wijsvinger kust. Dit is een rudimentaire vorm van wat men in de omliggende Spaanse landen pleegt te doen, namelijk duim en wijsvinger over elkander gekruist te kussen na het kruisteken.

Kerkberichten.

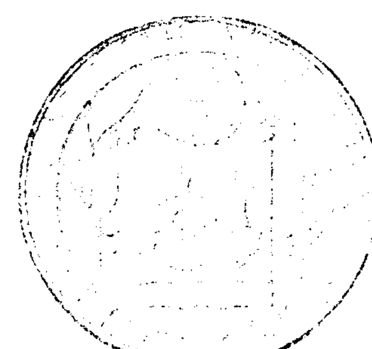
Week van Zo. 8 t/m 14 Maart 1942.
In de ritus der Dominicanen!
Zo.: 3e Zondag van de Vasten.
Wo.: Vastendag.
Do.: H. Gregorius Magnus, Kerkleraar.
Vr.: Vastendag en Onthoudingsdag.
De Gelovigen worden dringend verzocht om zoveel mogelijk 's morgens na de H. Mis of 's middags vóór zonsondergang te komen biechten.

KATHEDRALE ST. ANNA-KERK, Otrabanda.
Pastoor: M.J. v.d. Elsen O.P., tel. 1507

Zondag:
6.— H. Mis.
7.30 Kindermis.
9.— Hoogmis (N.)
17.— Kruisweg.

Weekdagen:
6.— en 6.30 H. Mis.
Wo.: 6.— Gezongen H. Mis. Zesde der zeven Woensdagen van den H. Jozef.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis voor de bekering der zondaren.
Biechten: 's morgens na H. Mis, op verzoek en na 16 uur, maar vóór donker.

SPORT - RUBR[IEK]

Officiële Mededelingen
van
„De Curaçaose Voetbalbo[nd]

WEDSTRIJD PROGRAMMA
MUNDO NOBO

Zondag 8 Maart 1942: vriends. wed. Europ. Nederlanders — Cur[açao] (Oehlers)
Zondag 8 Maart 1942: Vriends. wed. Atlanta — Jong Curaçao (Rog)
Zondag 15 Maart 1942: Vriends. wed. Surinamers — Europ. Ne[d.] (Willems)
Zondag 22 Maart 1942: Vriends. wed. Curaçaoënaars — Surina[mers] (Elfrink)

De A-Klasse wedstrijden beginnen om 16.15 uur precies, de me[est] aangegeven wedstrijden beginnen om 14.15 uur precies.
De Juniores wedstrijden beginnen om 10 uur.
DUUR van de A-Klasse, Res.A-Klasse, B-Klasse en C-Kl[asse] wedstrijden 2 maal 45 minuten.
DUUR van de juniores wedstrijden 2 maal 30 minuten.
Bij een gelijk aantal punten wordt een beslissende wedstrijd [gespeeld] terwijl uiteindelijk het lot beslist.

HET BE[STUUR]

EL CHICO
HEREN LINNENPAK
NIEUWE SORTERING
944 **HEREN ZIJDEN DAS[SEN]**

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai
Pastoor: C. v.d. Looy, O.P. tel. 2170, spreekuren: 8 uur en 19.45 uur.

Zondag:
6.— H. Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Hoogmis (P.)
17.— Lof.

Weekdagen:
5.30 H. Mis (beh. Za.)
6.— en 6.30 H. Mis.
Di.: 7.— Congregatie voor de meisjes
Wo.: 6.— Gezongen H. Mis.
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis voor de bekering der zondaren.
Biechten: na Rozenhoedje. Zaterdag na 16 uur.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.
Pastoor: Th. Exler, O.P., tel. 2413.

Zondag:
6.— H. Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Hoogmis (P.)
17.— Kruisweg met Rozenhoedje.

Weekdagen:
6.— en 6.30 H. Mis
Wo.: Zesde der Zeven Woensdagen toegewijd aan den H. Jozef. 6.30 Gezongen H. Mis.
Do.: 7 — Congregatie voor de meisjes.
Vr.: 6.30 Gezongen H Mis voor de bekering der zondaren.
Biechten: na Rozenhoedje, Zaterdag de gehele dag.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwartier.
Pastoor P. Elie O.P., spreekuur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en weekdagen.

Zondag:
6.— H. Mis (P.)
7.30 Kindermis.
8.30 Hoogmis (N. en Eng.)
17.— Lof voor de vrede. Gezongen door het Nederlands Mannenkoor. Rozenkrans en Litanie van Allerheiligen in de Nederlandse taal.
Weekdagen: 6.30 H. Mis.
Wo.: 6.30 Gezongen H. Mis ter ere van Sint Joseph.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis voor de bekering der zondaren.

Za.: 7.— Kindermis.
Biechten: elke dag na H. [Mis en Za]terdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART
Pastoor A. C. de Valk [...] telef., spreekuur: 7 — 9 uur

Zondag:
6.— H. Mis.
8.30 Hoogmis (P)
17.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. M[is]
Vr.: 6.30 Gezongen H. M[is voor de] bekering der zondaren.
Za.: 7.— Kindermis.
Biechten: elke dag na H. [Mis en] van 16 tot 18 uur.

H. THERESIA-KERK
Pastoor S. Hagemans O.P. spreekuur: 7 — 8.15 [...]

Zondag:
6.— H. Mis (P); 5.30 [...]
17.— Lof.
Weekd.: 6.30 H. Mis (beh. [Za.])
Za.: 7.— Kindermis.
Biechten: 's morgens na [H. Mis] 8 uur; Zat. van 16 — 19 uur

KAPEL ST. MARTINUS
Zo.: 7.— H. Mis; 16.— [...]
Weekd.: 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof.

P of N achter een functie wil [zeggen:] preek of gebeden in de Papiaments[e of] Nederlandse taal gehouden wo[rdt].

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Vr[...]
Telegram Afdeling: Hr. N[...] 832, Negropont 75A.
Shipping & Supplies: Hr[...] tel. 455, Hotel kamer 5[...]
Scheepvaart Afd.: Hr. Ze[...] Emmalaan 1.
Prot. Gem. Emmastad: [...] Maart, kerkdienstem 9.30 u[ur] denszondag: 17.00 uur Her[...] turgie Lijdenstijd. Voorgang[er] Th. Steenstra.
Junioren voetbal: Zondag 9.30 uur terrein Rio Canario — S.U.B.T.

Ons Hoekje.

Dit zullen de Dames lezen.

VAN DEZE TIJD.

Nu „dat nare mannetje" (zoals Prof. Hendrik Willem van Loon hem noemt), met dat malle snorretje (voor welks model wij in Nederland een heel treffende, hoewel minder nette naam hebben), ons kortelings zo onaangenaam deed ontwaken uit ons heerlijk veilig gevoel— we hadden altijd, ondanks des Heren van de Laarschots ernstige waarschuwingen, gemeend, dat dit een ons toekomend, erfelijk privilege was — nu zullen de onaangename adjectieven naar dat kleine mannetje zijn hoofd en naar vele hoofden zijner „volksgenoten" geslingerd, nog vertien— en verhonderdvoudigd zijn. En daarmee was dan voor de meesten van ons met de morele zijde van het geval afgerekend. Als er niet zo'n naarling als Hitler was in zo'n land vol ellendelingen als die nazies, dan was alles heerlijk zijn gangetje blijven gaan en zouden wij nooit al deze verschrikkingen, in meer of mindere mate aan den lijve, hebben moeten doorstaan.

En dat is nu een hele grote fout, die wij maken. Wij vergeten zo graag, wat wij 10, 20 jaar geleden al hoorden, in de tijd, toen wijzelf nog „idealisten" waren, bij besprekingen over sociale en/of politieke problemen, dat het zo niet langer kon, dat er „iets", „iets verschrikkelijks" zou gaan gebeuren, als het zo doorging. De hele wereld wist al in de twintiger jaren, dat deze oorlog op die manier onafwendbaar zou zijn. Maar de wereld kwam niet tot inkeer.

Het is iets, wat zo gemakkelijk te zeggen is: de wereld kwam niet tot inkeer: het klinkt zo onpersoonlijk. Het valt veel moeilijker, om ronduit te zeggen: **Wij, wijzelf** kwamen niet tot inkeer. **Wij**, lieten ons **drijven** door de sleur en hoopten, evenals de mensen ten tijde van Noah, dat er töch misschien wel niets zou gebeuren, of althans, dat wij het zelf niet meer zouden meemaken: après nous le déluge!

En daarom kunnen wij, Nederlanders, en speciaal wij vrouwen, er trots op gaan, dat er Eén was, Zij die ons volk bestuurt, en dat die Ene vrouw was, wier eerste woorden, na die allereerste golf van verschrikkingen een erkenning inhielden van begane fouten.

Inderdaad: hoewel vanzelfsprekend de grootste en onmiddellijke schuld Hitler c.s. treft, lossen wij door dat te constateren, niets op. Hem en zijn trawanten te verbeteren of te veranderen: dáár zal wel niemand over denken. Maar als wij bij onszelf de fouten zoeken en vinden, waardoor het zover is kunnen komen: dàn gaan we een stap in de goede richting!

En gelukkig staan wij hierin niet alleen en zonder leiding. Onze Heilige Vader de Paus heeft ons reeds herhaaldelijk op onze geestelijke bloedarmoede gewezen en bedoelde daar **ons** mee. Iedereen denkt natuurlijk het liefst, dat daar onze aanvallers op de eerste plaats mee bedoeld werden. Maar hij bedoelde **ons** evengoed!

En nu in Zijn Vastenbrief vestigt weer onze Apostolische Vicarius nog eens uitdrukkelijk onze aandacht op, en bespreekt nog eens uitvoerig **het** grote euvel, waaraan de wereld lijdt: de ontheiliging en ontkerstening van het **familie-leven**: iets, wat ons, vrouwen, heel in het biezonder aangaat. Wij komen hier een ander maal nog wel eens uitvoeriger op terug.

Laten wij dus eens beginnen met eigen schuld te erkennen. Onze Pastoor zei Zondag in de Kerk: „Weest boetvaardig". Ja, dat is het woord, wat wij in deze oorlog maar niet horen: er is geen sprake over boetvaardigheid. Zolang de wereld bestaat, hebben de mensen in tijden van ramspoed boete gedaan: zowel in de tijden van het Oude Testament als in de Middeleeuwen, die „donker" worden genoemd, maar in ieder geval, in vergelijking met deze tijden, een zee van licht uitstralen. **Bidden** doen wij nog wel, maar wij zijn zó overtuigd van eigen gerechtigheid, dat wij vergeten, dat God wel eens zou kunnen wachten op de erkenning onzer fouten en op onze boetvaardigheid, alvorens Hij onze gebeden verhoort.

Boetvaardigheid: het klinkt den meesten van ons als een archaïsme: **zelfs** in de vastentijd. **Vasten zelf** trouwens is ons bijna tot een woord zonder inhoud geworden. „Och" zeggen wij „je merkt er hier zo weinig van, in de tropen". En daarmee vinden we, dat wij het onze gezegd en gedaan hebben.

Herinneren wij ons nog wel eens de Vasten uit onze jeugd? Hoe wij de hele Vasten niet snoepten en de snoepjes in een trommeltje bewaarden: 's Zondags mochten wij er dan eentje uit nemen en de rest werd tot Pasen bewaard! En dan 's avonds na tafel de twee zonder koekje, die wij, ook toen wij zelf al moesten vasten, bijna erger vonden dan de collatie en het kale sneedje brood 's ochtends bij elkaar!

Wij lachen daar nú om: voor het „niet snoepen in de Vasten" zijn wij véél te modern geworden! Maar wij vergeten, dat die „ouderwetse" gezinnen, die „niet snoepten in de Vasten", heel wat degelijker waren dan de onze. En heus, het „niet snoepen in de Vasten" is heus geen gek idee nog niet. Evenals het vasten zelf, sterkt het de wil, en zich eens opzettelijk iets te ontzeggen en mogelijk de spotlust zijner medemensen op te wekken, — nog helemaal afgezien van de bovennatuurlijke waarde. Onze Moeder de H. Kerk is inderdaad een Moeder, waar wij moeders ook op natuurlijk terrein, nog heel wat van kunnen leren!

Laten wij, vrouwen, in ieder geval trachten, in deze Vastentijd iets van de echte boetvaardigheid in onze gezinnen aan te kweken, opdat God, evenals zovele malen in het verleden, ook nú erbarming moge hebben met Zijn Volk.

HET AMIGOE RECEPT VAN DE WEEK.

Tomaten met eiervulsel.

Over vasten gesproken: wat zegt U van het volgende vleesloze menu, als afwisseling van het eeuwige vis-met-sla-of-sla-met-eieren-diner?

Magere soep, Tomaten met eiervulsel, doperwten en worteltjes, aardappelen, vruchten.

Tomaten met eiervulsel: 6 grote tomaten worden schoongemaakt en gewassen. Van elke tomaat wordt een kapje gesneden, met een theelepeltje wordt een holte gemaakt en hierin iets zout gestrooid.

Het uitholsel wordt met de kapjes enige tijd gekookt, waarna gezeefd om pitten en schillen te verwijderen. Men zet de tomaten in een vuurvast schoteltje, breekt boven iedere tomaat een ei, voegt het gezeefde sap, dat met iets water en zout vermengd is, toe. De bovenkant van het schoteltje wordt afgewerkt met een mengsel van geraspte kaas en paneermeel. Er worden hier en daar kluitjes boter opgelegd. In de oven stooft het zachtjes to[t] gestold zijn (ongeveer 30 m[in.])

En vervolgens een sensati[e]... ze Nederlandse dames: ... **Curaçaose Vissoep.** Om nu uw ... ten helemaal te verbluffen, ... er u de Curaçaose naam ... zij vóór de soep stom van ver... daarna sprakeloos van ... den een ... len zijn: hetgeen u ... dagmaal bezorgt!

— **Curaçaose Vissoep** (Sop...): 1 pond vis, (Hiervoor neem... beste Vliegende Vis (Boelad... Vis (Redsnapper, Corá of ... naamd), 1½ liter water, 4 ... slaolie, 1 grote ui, halve Spaans... 1 grote tomaat, zout, lemoen, ... appels, 2 stukjes knoflook, ... cêli.

*Fruit in de soeppan de ... sneden tomaat, knoflook en ... se peper samen, gedurende 15 ... in de slaolie, waarbij de ui ... en niet bruin mag worden ... voegt men het water en de 4 ... schilde aardappels toe en breng... te samen aan de kook. Door ... ken tot de aardappels gaar ... vis goed wassen, eerst met ... en dan met lemoen. Als de ... gaar zijn, de gewassen vis toev... alles door laten koken tot ... Zout naar smaak. Tegelijk ... vroeg men zeer weinig ... micelli toe. Als alles klaar is ... afmaken met lemoen naar ... personen).

—o—